

Aan
Van

Staatssecretaris
DGMI/O&W

nota

Brief aan Tweede Kamer ter aanbidding publieke
consultatie nieuwe EU-regelgeving voor nieuwe
genomische technieken

TER BESLISSING

Datum

12 september 2022

Onze referentie

2022/11079

Opgesteld door

DGMI O&M

Beslistermijn

27 september

Bijlage(n)

Brief aan Tweede Kamer
Beantwoording publieke
consultatie

Aanleiding

Met bijgevoegde brief stuurt u de Tweede Kamer de beantwoording (Nederlandse inbreng) van de publieke consultatie die de Europese Commissie op 29 april jl. heeft gepubliceerd. Deze consultatie ging over aangekondigde nieuwe EU-regelgeving over genetisch gemodificeerde organismen (ggo) voor planten, specifiek gericht op nieuwe genomische technieken (NGT's). De beantwoording van de publieke consultatie is door Nederland medio juli aangeleverd bij de Europese Commissie. Zoals gebruikelijk (en zoals eerder aangegeven in de nota die u afgelopen zomer ontving ten behoeve van instemming met de publieke consultatie), wordt de beantwoording van een publieke consultatie aan de Tweede Kamer gestuurd. Hiermee wordt de Kamer vroegtijdig geïnformeerd over op handen zijnde voorstellen voor EU-regelgeving en de Nederlandse inzet daarvoor.

ahhoond

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd deze brief te ondertekenen voor 27 september zodat de Tweede Kamer deze tijdig tot zich kan nemen, en opdat de brief wordt gepubliceerd ruim vóór uw werkbezoek aan de Nederlandse biotechnologiesector (13 oktober) en de nationale themabijeenkomst over de nieuwe EU regelgeving voor NGT's voor Nederlandse stakeholders (14 oktober).

Kernpunten

De publieke consultatie gaat over nieuwe EU-regelgeving die voorzien is eind tweede kwartaal 2023. De Europese Commissie beoogt de ggo-regelgeving aan te passen specifiek voor planten. Doel van deze aanpassing is het beter mogelijk maken van de toepassing van NGT's zoals gerichte mutagenese en cisgenese¹ in de EU.

In de beantwoording wordt in grote lijnen aangegeven dat voor Nederland veiligheid voorop staat, maar dat level playing field en innovatie – mits binnen de veiligheidsmarges – van groot belang zijn.

¹ Mutagenese is het aanpassen van het DNA zonder het toevoegen van genetisch materiaal. Dit kan ongericht (klassieke mutagenese door bestraling of chemische middelen; deze technieken zijn uitgezonderd van de ggo-richtlijn) of gericht (door nieuwe plantenveredelingstechnieken waaronder CRISPR-Cas; niet uitgezonderd van de regelgeving). Cisgenese is het door genetische modificatie overbrengen van een eigenschap binnen een soort of binnen kruisbare soorten van de ene plant naar een andere plant

De beantwoording is conform het door u eerder (o.a. in het Commissiedebat van 9 februari jl.) verkondigde standpunt van Nederland. In de beantwoording is aangegeven dat Nederland van mening is dat:

- de huidige ggo-regelgeving verouderd is;
- een uitgebreide (en dure) risicobeoordeling voor de door de EFSA (European Food Safety Authority) veilig bevonden NGT's cisgenese en gerichte mutagenese voor planten in de huidige vorm niet meer nodig is;
- het beoordelen van duurzaamheid als zodanig (zoals door de Europese Commissie in de publieke consultatie aangekondigd) verwelkomt, maar dat duurzaamheidscriteria wel aan een aantal randvoorwaarden moeten voldoen - het zou bijvoorbeeld de voorkeur hebben die criteria niet zozeer specifiek bij het toepassen van deze technieken op te nemen, maar in overkoepelend beleid op het vlak van gewassen en voedsel;
- transparantie en informatievoorziening nodig acht richting professionele en private gebruiker, maar constateert dat traceerbaarheid ('met welke methoden is een plant verkregen') niet altijd technisch mogelijk is.

Datum

12 september 2022

Onze referentie

2022/11079

Bijlage(n)

2

Aan

Staatssecretaris

Van

DGMI/O&W

Krachtenveld

De beantwoording van bijgevoegde consultatie is in goede harmonie afgestemd met de andere departementen. IenW is verantwoordelijk voor de milieuveiligheid en toelating van ggo's en NGT's, VWS en LNV voor het waarborgen van de keuzevrijheid en LNV voor de ontwikkeling en teelt in Nederland van gewassen die zijn gekweekt met nieuwe veredelings technieken. Ook de ILT en NVWA zijn betrokken, evenals externe instanties waar nodig (zoals WUR en RIVM). Overige stakeholders hebben zelf de publieke consultatie kunnen invullen. In de EU is het krachtenveld gepolariseerd: grosso modo staan aan de ene kant de behoudende krachten: Midden- en Oost-Europese lidstaten onder aanvoering van Oostenrijk; aan de andere kant landen als Scandinavië, Baltische staten, Nederland, Frankrijk en Spanje, die innovatie bepleiten. De huidige EU voorzitter Tsjechië lijkt positief te staan tegenover gebruik van NGT's en heeft het onderwerp op de informele Landbouw en Visserijraad op 16 september a.s. geagendeerd als een kansrijke mogelijkheid bij de aanpak van het mondiale voedselprobleem.

Toelichting

Politieke context

Nederland zet zich al geruime tijd in de EU in voor modernisering van de EU ggo-regelgeving, om toepassing van (veilige) NGT's voor planten beter mogelijk te maken. Ook de Commissie zelf is van mening dat er vernieuwing moet komen, en heeft nieuwe regelgeving aangekondigd voor 2023. De Tweede Kamer heeft diverse keren dringend verzocht proactief in de EU te opereren, zoals recent in het Commissiedebat Biotechnologie en Tuinbouw van 9 februari jl. en met de aangenomen en reeds beantwoorde motie Van der Plas² waarin werd opgeroepen om met een plan van aanpak te komen waardoor op de kortst mogelijke termijn biotechnologische technieken, zoals CRISPR-Cas, veilig ingezet kunnen worden om de voedselproductie te stimuleren en voedselverspilling tegen te gaan.

Strategie

Onderhandelingen zullen pas plaats vinden na publicatie van het Europese wetgevingsvoorstel dat gepland is voor het tweede kwartaal 2023. Voorafgaand

² TK 27428, nr 391;

aan het uitbrengen van het voorstel worden onder meer gesprekken gevoerd met Lidstaten en de Commissie; posities in kaart gebracht; gereageerd op onderzoeken en vragenlijsten vanuit de Commissie. Daarnaast worden onderzoeken uitgevoerd om te gebruiken bij de onderbouwing van de besluitvorming

Uitvoering en gevolgen voor de maatschappij

Eind juni stuurde de Commissie specifiek aan de Lidstaten een 'targeted survey', voor nadere toelichting en onderbouwing. Deze is beantwoord in lijn met de antwoorden op de consultatie en eerdere posities die het kabinet heeft ingenomen en met verwijzing naar documenten die dit kunnen onderbouwen. Met stakeholders in Nederland wordt goed contact onderhouden.

Communicatie

Op 14 oktober a.s. organiseren IenW, LNV en VWS een nationale stakeholder-bijeenkomst met als doel bedrijfsleven, wetenschap en ngo's te betrekken bij de herziening van de Europese regelgeving. Daarnaast zult u op 13 oktober op werkbezoek gaan naar Delft, op uitnodiging van VNO-NCW. Tijdens dit werkbezoek zult u door de biotechnologie-sector geïnformeerd worden over relevante ontwikkelingen. De EU regelgeving zal hier ongetwijfeld ook aan bod komen.

Voorgaande ontwikkelingen en alternatieven

In juni jl. is een nota aan u gestuurd waarin de Nederlandse beantwoording van de publieke consultatie werd voorgelegd ter goedkeuring, alvorens deze medio juli is gepubliceerd naar de Commissie. Eind 2021 heeft uw voorganger gereageerd op de door de Europese Commissie uitgebrachte Inception Impact Assessment (aanvangseffectbeoordeling). Deze NL reactie is ook aan de Kamer gestuurd.

Duurzaamheid

Het gebruik van de NGT's kan bijdragen aan duurzaamheidsdoelen en biedt een goede mogelijkheid om bij te dragen aan onder meer voedselzekerheid en vermindering van bestrijdingsmiddelen.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief aan de Tweede Kamer	Toezending en duiding NL reactie
2	Beantwoording consultatie	Beantwoording consultatie

onderliggende beslisnota's

Datum	Naam beslisnota	Toelichting
15 juni 2022	01.beslisnota publieke consultatie NGTs	Verzoek om instemming met de NL inbreng

Datum

12 september 2022

Onze referentie

2022/11079

Bijlage(n)

2

Aan

Staatssecretaris

Van

DGMI/O&W